

DRUKKE NIEUW- JAARSBORREL IN BONNEFANTEN- MUSEUM

“Behandel je collega’s zoals jezelf behandeld wilt worden. Dat is mijn motto.”

Lees verder op pagina 3

Again on the agenda U-council in January

Go-ahead for quality agreements, except for FPN

The University Council did not approve the quality agreements for the Faculty of Psychology and Neurosciences in its last meeting before Christmas. The controversial issue was the fact that Psychology would not actually spend all their funds for education on education. All other faculties were given the go-ahead, even if it was a struggle for the Faculty of Law.

It was busy in the Co Greepzaal before Christmas. Not only was the public gallery quite full, deans and directors (as well as some programme directors) from the three faculties (FPN, FSE and FHML) also attended, at the University Council's request.

Whereas the discussion of quality agreements in the University Council committees (5 December) focussed in particular on the research task of newly appointed assistant professors - can faculties finance them from the student loan system fund or not - most of the attention a week later in the plenary meeting went to the 'gap at Psychology and Neurosciences'. In other words, FPN does not spend all the money received from the government for education, actually on education.

At the beginning of December, in the committee meetings, the gap amounted to 6.5 million. On 12 December, dean Anita Jansen, who offered her apologies for accidentally sending the “wrong model” to the University Council, presented new calculations. “We spend much more on education,” she showed with the help of some sheets. The difference between income and spending in the new model is still 1.8 million. “This means that the faculty has

900 euro left over per student,” student council member Niels van der Sangen calculated. “How can FPN then say that they need the entire amount from the student loan system to continue their the existing policies (tutorial groups of a maximum of 12 students, extensive mentor system, ed.)? Other faculties have much less, but present new plans. Where is the 1.8 million going?” A discussion followed about the expensive, but necessary research infrastructure with its laboratories and scanners, the insufficient contribution from the government (as far as research is concerned, FPN behaves much like FHML, but does not receive the higher science funding rate per student, director Carolien Martijn said), but also the link between education and research. Dean Jansen: “The division between education and research cannot be sharply defined. Students make full use of our research facilities, we are the only faculty in the Netherlands where students are given time with the scanner. They also benefit from the presence of many good scientists, with professors such as Rainer Goebel and Harald Merckelbach.” In short, part of the money for research goes into education. The University Council replied that this should be made visible, as it cannot be seen at the moment. Upon which the decision on FPN's quality agreements was postponed until the University Council meeting of 30 January 2019. The FPN board will then return with new figures and show how the bachelor's programme is set up in practice. There will also be psychology students present to explain (which was unclear) how intensive a tutorless tutorial actually is.

Riki Janssen

Read comment FPN on page 5

SPLINTERS

Een grappig voorval, een opvallend nieuwtje, iets interessants wat elders in het land gebeurde: het staat in deze rubriek. Ideeën? Mail wendy.degens@maastrichtuniversity.nl

Klaar met Vindicat

Groningen is klaar met de studentenvereniging Vindicat. Na de universiteit, de Hanzehogeschool en verschillende horecagelegenheden heeft nu ook burgemeester Peter den Oudsten er genoeg van. Dat blijkt uit nieuwe documenten die nieuwssite Sikkom na een wob-verzoek

boven tafel haalde.

De Groningse burgervader dreigde in juli om de tent te sluiten nadat het bestuur van Vindicat weigerde om mee te werken aan een politieonderzoek. Tijdens een "ernstig geweldincident" op een feestje van de vereniging afgelopen zomer raakte iemand gewond. Het bestuur weigerde vanwege privacyoverwegingen om de naam van de verdachte aan de politie te geven.

Het zoveelste incident van de afgelopen twee jaren. Onacceptabel, dacht Den Oudsten en gebruikte een maatregel om horecagelegenheden aan te pakken. Na twee waarschuwingen kan de burgemeester het gebouw tijdelijk sluiten of zelfs de exploitatievergunning intrekken. De eerste waarschuwing heeft de club nu dus te pakken.

Een veel te zware sanctie, vindt Vindicat. Maar ze nemen de waarschuwing serieus en noemen het een "extra aansporing" om de cultuur te veranderen. Of het er dit keer daadwerkelijk van komt is nog maar de vraag. Ze beloofden het al in 2016, maar eind 2018 scoorden ze op vier van de vijf verbeterpunten een onvoldoende, aldus een speciale accreditatiecommissie.

Snuffelweek UM

In juni organiseert de Universiteit Maastricht bij wijze van proef de eerste International Staff Week. De UM krijgt

gedurende het jaar veel verzoeken van andere universiteiten om een kijkje te nemen in de keuken: het probleemgestuurd onderwijs, de internationale cultuur en het personeelsbeleid. Steeds werd er een apart programma opgesteld. Dat kan efficiënter, dacht collegevoorzitter Martin Paul. Een keer per jaar groot uitpakken en iedereen in een keer uitnodigen is beter dan losse bezoeken. Voor een vergoeding van 200 euro worden collega-universiteiten 19, 20 en 21 juni rondgeleid op de UM. Denk hierbij aan lezingen van beleidsadviseurs, informatiesessies en presentaties van studenten. De timing van de International Staff Week is geen toeval, zei Martin Paul in december tijdens de commissievergadering van de universiteitsraad. De week valt samen met de jaarlijkse conferentie van Yerun (Young European Research Universities), die dit jaar in Maastricht wordt georganiseerd.

Fietsen en traplopen

Het team van het Student Services Centre (SSC) gaat aan kop in de duurzaamheidsrace van het *Green Office*: het *Green Impact*

programma. Die ging van start tijdens de opening van het academisch jaar. Het doel van deze wedstrijd is een duurzame verandering teweegbrengen op de werkvloer. Het SSC heeft weliswaar het grootste team uit de competitie, maar met kwantiteit win je niet; voor elke actie zijn maar een keer punten te verdienen. Het gaat om creativiteit: als het enige team nemen ze in het SSC massaal de trap in plaats van de lift en iedereen kreeg

van Sinterklaas een eigen duurzame beker. Natuurlijk kun je met meer mensen wel meer verschillende duurzame acties bedenken en uitvoeren. Van de zeventien teams die meedoen, staat het college van bestuur op de zesde plaats. Mede door de veganistische lunches en fietsritjes naar andere UM-locaties. De teams FASoS Soylent Green en FSEco staan respectievelijk op plaats twee en drie.

Welk onderwerp haalt de krant, wat sneuvelt

Niet alles wat binnenkomt op de redactie haalt uiteindelijk de krant en/of website van *Observant*. We maken keuzes en ik ga u op gezette tijden een inkijsje geven in onze overwegingen. Onder het motto: gooi ramen en deuren open, meer transparantie is goed, niet alleen voor de universitaire democratie, maar ook voor de journalistiek.

Een greep uit de keuzes van deze week: een student die zich kandidaat stelt voor de Provinciale Statenverkiezingen en zijn campagneactiviteiten wel iets vindt voor onze rubriek *(Wo)man at work?* Nee, dat idee wordt meteen afgeschoten, we maken geen reclame voor welke politieke kleur dan ook. Bovendien is het ook geen betaald bijbaantje, en daar gaat

deze serie over. Het vertrek van Carola van der Weijden, de hoogste ambtenaar op de Berg, naar de directie van de provincie in maart? Hoe interessant ook, de nieuwe Tefaf-hoogleraar en de twee Elverding-leerstoelen gaan nu even voor. Een afscheidsinterview met Van der Weijden volgt later.

De komst van een ombudsman (voor advies en bemiddeling bij arbeidsrechtelijke onenigheden) per 1 februari 2019? Dat leverde wat discussie op tijdens de redactievergadering. Wat hebben we op dit moment te melden, behalve dat er iemand komt? Het is toch veel leuker om degene te interviewen als ze al een tijdje aan het werk is? Klopt, maar wat is eigenlijk het verschil tussen een ombudsman en een vertrouwenspersoon? En

waarom wordt een vrouw ook ombudsman genoemd?

Over die laatste twee punten vindt u deze week een klein berichtje, een groter verhaal volgt dit voorjaar. En dan de gemeentelijke evaluatie van het werk van de twee buitengewoon

opsporingsambtenaren (boa's) die in het voorjaar van 2018 twee avonden per week meteen in actie kwamen bij een melding van overlast veroorzaakt door studenten? Dat redden we niet meer voor dit nummer, volgende week meer. De keuze voor een serie van vijf

artikelen over wetenschappelijk onderzoek in gevaarlijke gebieden, vandaag deel 1 op de middenpagina, is een heel bewuste. De combinatie van onderzoek en gevaar is niet alleen interessant, maar ook spannend en brengt een ander soort ethische dilemma's met zich mee. Dit zal, zo hopen we, menigeen over de streep trekken om een langer verhaal te lezen. We hebben even overwogen om het kerstnummer ermee te vullen, maar vonden dat toch te veel van het goede. Liever een serie (geschreven door collega WD) waarin vijf onderzoekers om de beurt hun verhaal doen. We beginnen met de rector. Waarom? Niet alleen is Rianne Letschert heel openhartig en heeft ze een prachtverhaal, wij hopen dat haar avonturen onze lezers zullen triggeren om ook de ervaringen te lezen van onderzoekers die iets minder vaak in de spotlights staan. Een beetje opportunistisch ja, maar we zijn nu eenmaal journalisten en die willen gelezen worden.

Riki Janssen

Iedere week schrijft de hoofdredacteur over het leven op de redactie

Gemeente verandert niets aan beleid woningsplitsing

Tot eind 2020 houdt de gemeente Maastricht vast aan de huidige regels voor woningsplitsing en het omzetten naar kamers. Dit heeft ze voor de kerst besloten.

De gemeente is niet overtuigd door de kritische geluiden van de Maastrichtse Studentenraad en de drie grote studentenverenigingen die de regels veel te streng vinden. Studenten voelen zich niet welkom, klonk het afgelopen november tijdens een stadsronde over dit thema.

Buurtorganisaties juichen de maatregelen van de gemeente juist toe. Het mag volgens sommige zelfs nog strenger.

In 2016 werd er voor de hele stad een woningsplitsingsbeleid ingevoerd. Er was behoefte aan duidelijke regels vanwege de wildgroei aan studentenkamers: wanneer mag je een woning verbouwen tot een pand met kamers of zelfstandige studio's, aan welke eisen moeten ze voldoen? De gemeente voerde onder andere een straatquotum in: rond de binnenstad mag

maximaal 20 procent van de woningen in een straat door studenten zijn bewoond; voor buitenwijken is dat 10 procent. Ook kwam er een zogeheten 40-40-40 regel: een maximum van 120 nieuwe kamers per jaar in de hele stad. Het is "zaak dat we het beleid zorgvuldig en over een langere periode beoordelen", legt verantwoordelijk wethouder Vivianne Heijnen in het persbericht uit. "Daarmee krijgen we nauwkeuriger in beeld wat de effecten zijn." Van sommige maatregelen, zoals het afstands-

criterium (tussen twee studentenwoningen moeten minimaal vier 'zelfstandige' woningen liggen), is dat namelijk nog niet duidelijk. Wel constateert Heijnen dat het beleid heeft "bijgedragen aan het behoud van gevarieerde buurten". Vanwege het maximumpercentage aan studentenkamers in straten is er een nieuwe lijst met straten die 'op slot staan'. Die teller stond eind 2017 op 87. Nu is die gestegen naar 102.

WD

Drukke nieuwjaarsborrel in Bonnefantenmuseum

Twee prijzen, een cheque, kunst en drank

"Behandel je collega's zoals jezelf behandeld wilt worden. Dat is mijn motto." Met een ovationeel applaus ontving dr. Ineke Wolfhagen, adjunct-directeur van het onderwijsinstituut FHML, afgelopen maandag tijdens de drukbezochte nieuwjaarsborrel de UM-medewerkersprijs. Ze was verrast, vertelde ze in het Bonnefantenmuseum, dat voor het eerst de locatie was van de borrel. Het drong pas na een tijdje tot haar door dat de mail die ze vlak voor Kerst ontving en waarin de prijsuitreiking werd aangekondigd, over haar ging.

Zij is een van de meest geciteerde wetenschappers op het gebied van het probleemgestuurd onderwijs. Haar collega's noemen haar "innovatief", "constructief" en "creatief", en wijzen op de grote invloed die Wolfhagen heeft op het onderwijs binnen FHML. Ze is een "teamspeeler" die het "hart op de juiste plaats heeft". De prijs - bronzen beeldje, een oorkonde en een dinerbon ter waarde van € 500 - krijgt ze niet alleen voor haar "tomeloze inzet" in 2018, maar geldt ook als een *lifetime achievement award*. Ieder jaar deelt de UM de medewerkersprijs uit aan stafleden die door hun collega's zijn voorgedragen. Dit jaar waren er 21 nominaties. Een jury onder voorzitterschap van de vicevoorzitter van het college van bestuur, Nick Bos, koos

Prijswinnaars Ineke Wolfhagen en Rogier Gerardu Foto's: Loraine Bodewes

voor twee winnaars. Behalve Wolfhagen viel nu ook Rogier Gerardu, projectmanager en "drijvende kracht achter het succes en de goede sfeer" van de Campus Venlo, in de prijzen. "Hij heeft veel aandacht voor de ontwikkeling van Venlo als studentenstad, maar ook voor zijn collega's", aldus diezelfde collega's. Zijn vrolijke gefluit dat regelmatig in de gebouwen in Venlo klinkt, kan niemand ontgaan en "zou ook nie-

mand willen missen".

Net als in 2018 kreeg een onderzoeker naar duurzaamheid een cheque van 25 duizend euro uit handen van collegevoorzitter Martin Paul. Deze keer ging het geld naar prof. Joop de Kraker (ICIS) voor zijn onderzoek naar de verbetering van duurzame huisvesting en leefstijl van minderbedeelde burgers in Parkstad. Daarna was het tijd voor een korte rondleiding

door het museum waar op de tweede verdieping een tentoonstelling aan beeldend kunstenaar en cineast David Lynch is gewijd. Negen gidsen stonden klaar voor tekst en uitleg. Niet tevergeefs, de animo was groot, al waren er genoeg medewerkers die maandag het café boven de kunst verkozen.

Riki Janssen

UM krijgt ombudsman

Vanaf 1 februari kunnen UM-medewerkers die in een arbeidsconflict verzeild zijn geraakt, aankloppen bij een ombudsman. Deze nieuwe functie, ingevuld door de Nijmeegse jurist Anna Soedira, is een initiatief van het Lokaal Overleg.

De ombudsman buigt zich over conflicten tussen bijvoorbeeld baas en werknemer, of promotor en promovendus. Van die conflicten waarmee men vroeger naar de vakbond stapte, zegt Soedira in een interview op het intranet van de UM. Ze werkte als jurist aan de Radboud Universiteit.

De ombudsman kan - met goedkeuring van de werknemer - zelfstandig onderzoek doen, medi-

ation starten, en onafhankelijk advies geven aan de vice-voorzitter van het college van bestuur (Nick Bos), die vervolgens kan ingrijpen.

De verschillen met de vertrouwenspersoon zijn duidelijk, aldus Soedira op de website. De vertrouwenspersoon behartigt de belangen van degene die een klacht indient en richt zich vooral op ongewenst gedrag. Die heeft bovendien geen onderzoeksbevoegdheid en recht op

informatie.

Soedira wil overigens aangesproken worden als ombudsman en niet ombudsvrouw. 'Man' is volgens haar geen seks-aanduiding, maar afkomstig van 'mandaat'. Volgens andere theorieën is het woord ombudsman geleend uit het Zweeds en staat 'man' in samenstellingen voor 'persoon'.

MT

Houd ze dom

De beste manier om kritiek te voorkomen is zorgen dat de mensen van niets weten. Listige politici hoeft je dat niet te vertellen. In achterkamertjes wordt er geschoven met belastingen richting favoriete bevolkingsgroep en pas als er per ongeluk kladjes van de besprekingen uitlekken, geef je toe wat er op dat kladje staat, op zo'n manier dat eigenlijk altijd al klopte wat je had verzwegen. Dit beginsel van behendig bestuur hebben de onderwijsorganisatoren van onze faculteit ook ontdekt, wellicht op bevel van het College van Hoogmogenden zelf. Dat zou nader onderzoek vergen, want het voetvolk - waar docenten toe behoren - is er niet over geïnformeerd.

Bij toetsen moet een docent aanwezig zijn voor het geval er vragen worden gesteld. Dat is een vorm van corvee waar niets op tegen is. Je zit je tijd dus netjes uit, want doorgaans is er niet veel te doen. Dat was de laatste dag voor de kerstvakantie anders. Mijn studenten

moesten een multiple choice-toets afleggen. Meteen kreeg ik al te horen dat ze de toets niet mee naar huis mochten nemen. Waarom? Ik kan niets anders bedenken dan dat dit voorkomt dat studenten over de toets kunnen klagen. Het werd daarna nog gekker, want ze mochten ook hun kladpapier niet meenemen, kennelijk om te voorkomen dat ze over bewijs beschikken van de gegeven antwoorden. Ook het verzoek om dan het antwoordblaadje te mogen fotograferen werd door de surveillanten - op instructies van hogehand - resoluut afgewezen.

De gang van zaken heeft één 'voordeel': er waren nauwelijks bezwaarschriften. Nogal wiesde, want onthoud maar eens veertig vragen en wat je precies hebt ingevuld. Ook zullen studenten niet achteraf kunnen controleren of hun antwoorden wel goed zijn verwerkt. En denk nu niet dat er bij het scan-

nen van multiple choice-toetsen geen fouten worden gemaakt, want deze toetsen worden helemaal niet gescand. Die gaan naar de garnaalpelsters op Pottenberg om de antwoorden te laten turven. Alle keren dat studenten achteraf om controle vroegen, bleken de garnaalpelsters het fout te hebben gedaan. Is dit een universiteit? Vanmorgen in alle vroegte op weg naar het werk zag ik om half zeven een oude man op een lege Servaasbrug gitaar spelen, met een pet voor zich op straat. Daarna kwam er vanaf de Kesselskade een dame aangereden met een fiets vol kerstverlichting. Dat gevoel krijg je als je hier werkt. Je bent beland in een film van Fellini en alles is mogelijk, behalve wat je verwacht.

Fokke Fernhout, universitair hoofddocent rechten
Deze column is geschreven op persoonlijke titel

Bringing order into the jungle of small-scale studies

Imagine you, a researcher, are given a bag of money, unlimited time and personnel. What research would you do? Molecular biologist Manon van Engeland would like to set up a study to collect all biomarker cancer research projects in a database. Why? To enable patients to benefit as quickly as possible from the detection of the early signs of cancer.

Van Engeland, who became scientific director of the research school GROW six months ago, often asks PhD candidates the same question during the ceremony in the auditorium. What follow-up study would you do, if you had loads of money? “Some are taken aback by this, they have never thought about this, others come up with surprising experiments. Of course it says something if you have or haven’t thought about this.” She herself is “too impatient” for fundamental research, she says, her heart lies in applications, in the question: how can you ensure that

“Many researchers would prefer to discover something new rather than shed new light on existing studies”

the patient benefits as quickly as possible from the findings in the lab? This often leaves a lot to be desired, says Van Engeland, certainly in the area of her own specialisation: biomarkers for cancer. These are indications, such as changes in the DNA, which can show tumour growth, but also the prognosis of the patient and predict the response to therapies. “A lot of research into biomarkers is being carried out, and all those studies yield a lot of publications, but few scientists take the trouble to repeat this research. At the same time, this is the very essence of science: check and replicate. It is not sexy enough. Many research-

ers would prefer to discover something new rather than shed new light on existing studies.” Biomarkers have been giving rise to high expectations for many years, says Van Engeland. “There have been some promising findings, but these are rarely replicated and after publication, most remain on the shelf. Over the total number, less than 1 per cent of the biomarkers end up in patient care.” In order to prevent this research waste, Van Engeland would like to set up a database, in which researchers can see exactly what has already been researched, what the results were, how it was set up and what happened with it? An ‘atlas’ such as this would bring order to the jungle of small-scale studies, would identify promising biomarkers, and hopefully stimulate replication research. As soon as the same biomarker has been looked at closely several times, financial backers become interested. These are companies that will develop the marker further for use in clinics.” A modest start has already been made. Together with a number of members from her research group, Van Engeland has received 4,500 euro from SWOL to create a short video and a website. With colleagues from SBE and Law, she is now looking for a suitable business model; subsidizers want to have an idea of the long-term feasibility of such a database. She doesn’t need to think long about a best practise. A biomarker for intestinal cancer has been developed at the UM, which has been included in an intestinal cancer test, says Van Engeland. “This test has already been used to screen 800 thousand people in the US in 2018 and has most likely detected intestinal cancers at an early stage. Maybe a good thing to say: the test is not meant to replace the present diagnostic instruments that doctors have. It is an addition.”

Maurice Timmermans

Manon van Engeland Photo: Joey Roberts

Drawing without borders

Last Spring, I participated in a one-hour workshop at a medical humanities conference attended by sociologists, clinicians, researchers, healthcare leaders, or a hybrid thereof. The workshop leader, a nurse and cartoonist, provided crayons and paper, and asked us to bring our creativity and open minds. Our only rule to follow was that there was no such thing as having bad drawing skills.

The first task: "Draw your own portrait."

After five minutes of drawing, participants shared their self-portraits as introductions. Some were impressive, true-to-life images, with shadowing in the right places, perhaps showing the participant engaging in a favorite hobby. Others were more amateur - like mine! - which I exhibited, like the child I felt like in that moment, greeting my peers proudly with my cartoonish drawing.

Next task: "Draw a picture of a doctor-patient encounter." This was more challenging. Would the doctor be breaking bad news? Engaging in shared decision making? Carefully examining the patient, engaging in a therapeutic ritual of healing? Or distracted by a computer, a pager or the latest trendy technological gadget? Graphic medicine, the focus of this workshop, uses the medium of drawing or cartooning as a visual, and is used most often in both patient education and medical education. Additionally, graphic stories, or comics, can illustrate a lived experience by the artist: a patient experiencing illness, a doctor-in-training coping with the stresses of residency, or a nurse reflecting on caring for vulnerable patients. The possibilities are limitless because our life experiences, associated memories and emotions, intent in drawing the story, and drawing skill and media used all vary widely.

In a graphic medicine book I recently read about reproduction, some stories were humorous, while others were profoundly heartbreaking. Still others illustrated the experience of reproduction for non-binary gender minorities. Here, seeing is being efficiently placed squarely into the artists' shoes. Reading such graphic stories is paradoxically complex and simple: the sense experiences and messages can be heavy, yet the medium deceptively straightforward (consider crayons on paper). Graphic medicine can be deeply expressive and is a worthwhile exploration for patients and clinicians at any stage.

Tiffany I. Leung, Assistant Professor at FHML and PhD Candidate at Caphri

This column reflects the personal views of the author

FPN: plugging the gap is unrealistic

Both the board and the Faculty Council of Psychology and Neurosciences were completely taken aback when the University Council did not approve their quality agreements. The University Council could not look past the gap of 1.8 million euro between the income and expenses for education. But this deficit has always been there and never before has it been a problem, the Faculty Council stated a week later.

The University Council also criticised the fact the Faculty Board presented no new plans for the improvement of education. Because the faculty already meets the requirements for the quality agreements, they chose to continue with the existing policies. Not enough, said the University Council.

The latter criticism is the easiest to ward off, said the board in the Faculty Council meeting on 20 December. There are actually new plans. The Faculty Council had already seen them, along with the quality agreements. Because they don't fit in with the chosen themes in this round - small-scale intensive education, super-

vision of students, and 'professionalisation' of lecturers - the document was not sent to the University Council. They will receive it now.

Explaining what has caused the 1.8 million gap, is more difficult. The problem is that the faculty behaves like a science faculty - including expensive laboratories and Tesla scanners - but does not receive appropriate funding for this. Because research and education are so closely interwoven, both education funding and research funding are used for this purpose. The students in the Faculty Council don't have a problem with this. "We believe that research is very important and we are involved in all kinds of ways. That is the very reason why we chose this study programme," they said during the Faculty Council meeting. They think it is unfortunate that their colleagues in the University Council did not consult them beforehand. Dean Anita Janssen asked them to come to the next University Council meeting. "So that you can tell them yourselves what our education is like"

The board is now trying to show exactly what happens with the money, they said in the Fac-

ulty Council meeting. Firstly they looked at how much time academic staff actually spends teaching. The assumption was 45 per cent of their time, but this turned out to be 60 per cent. This means that 60 per cent of their salary comes under 'education'. Hence the formula for the use of classrooms also changes.

A new formula was also applied to the use of laboratories. The old one dated back to before the start of the research master's; these students make full use of the labs. Lastly, the hours that the students spend with the Tesla scanners have been counted and a mistake has been removed from the budget: a contribution towards academic improvement should have been placed somewhere else.

Despite these measures, there is still a deficit of 947 thousand euro. During the Faculty Council meeting, the board wondered if they should even try to fix it. "If we were financed like a science faculty, we wouldn't have this problem," said director Carolien Martijn. "Pretending that everything is fine, is unrealistic."

Cleo Freriks

Global Surgery: surgery for everyone

A baby is getting cleft lip surgery in Somalia Photo: Wikipedia

Five billion people worldwide have no access to affordable and safe surgery and anaesthesia. That must change, says Incision (International Student Surgical Network), a worldwide student organisation that is dedicated to making surgery accessible to everyone. Sixth-year medical student, Darja Sempf, is in the process of setting up a Maastricht branch of the organisation together with the national working group.

For a long time, surgery was a neglected area when it came to access to medical care. "It is often thought that the costs are higher than the benefits," says Sempf. "But research has shown that this is incorrect." A surgeon can mean a lot. Every year, 18 million deaths could be prevented by surgery. "For example with regard to births. Here, it is something beautiful, in developing countries it is a hazardous event for both mother and child; 500 thousand women die every year during labour because of the lack of

surgical aid. Let's say a birth takes too long or the mother haemorrhages profusely and it can't be stopped. That is when the doctor takes over here, that is not possible over there."

Surgery can also mean a lot for the prevention of handicaps. "Things like operations after a traffic accident or in the case of burns. But also mending a cleft lip. Here, such a procedure is carried out immediately after birth, in developing countries this is not possible or people simply don't have the money. This causes problems for the child when eating and drinking." Global Surgery has become a concept in the medical world. *The Lancet* has even had a special committee to deal with it since 2015. There is still a lot to be done though; there is a great lack of infrastructure (hospitals, operating rooms), experts (surgeons, anaesthetists, operating nurses) and materials.

Incision focuses on keeping the discussion on-going within the medical world, creating awareness for the problem in the new genera-

tion of doctors and doing research into how things can be improved. "For example, what is the best way to train people in developing countries where maybe there isn't even a medical faculty? Or how can you operate without electricity?"

The Dutch working group regularly organises activities. "Such as a course for medical students who go abroad for internships. What do they need to know before they leave? How well prepared are you for extreme circumstances? On Tuesday, 15 January, we have our first event in Maastricht, which we are organising together with Studium Generale and Universities Allied for Essential Medicines (UAEM); a debate on access to health care."

Cleo Freriks

Debat café Access to Health Care, Tuesday, 15 January, Dominicanen bookstore, entrance is free, starts: 20.00hrs.

(Wo) man
at work:
home care
worker at
Envida

Photo: Loraine Bodewes

Danny Steijvers (27, sixth-year student of Medicine), works 25 to 30 hours per week, earning about 11 euros net per hour (excluding evening and weekend surcharges)

The mysterious disappearance of the meds

Oh dear. The plastic sachet with medication for Tuesday – containing the five pills Steijvers's client needs to take this morning – has disappeared. Standing at the kitchen counter in his client's flat at about nine a.m., home care worker Danny Steijvers racks his brains. He's holding the medication roll, a series of connected sachets with tablets in the right doses. The next sachet really says 'Wednesday 5 December' rather than 'Tuesday 4 December'. He whispers: "She has mild dementia. This isn't the first time things have gone wrong." A piece of paper on the door of the kitchen cabinet that provides access to the medication roll serves as a warning to the client: "Don't touch medication, please." It didn't work. "Have I already taken them? No, certainly not," she says, but this information doesn't help Steijvers much. He checks the Envida file. His colleague who was here yesterday didn't write down anything that reassures him. He calls his colleague and then the pharmacy. In the meantime, his client makes herself a sandwich. "I don't like meat or cheese. I prefer chocolate sprinkles." Then, the student emerges from the bedroom

with the missing sachet in his hand. "I found it!" He puts the pills on her breakfast plate. "She probably did wander around with them", he says softly. "It'd be better if there was a medicine lock box." Before the search for the pills began, Steijvers and his client were in the bathroom. She receives showering assistance. The *Observant* journalist listened to their conversation from the adjacent living room. "You're being showered today." "Bathed?" "No, showered." "Are you showering as well?" she asked Steijvers. "No, that'd be a bit odd!" They both laughed. He helped her shower, dry off, put on compression stockings and get dressed. Fifteen minutes later, she looked tip-top. "He's a good teacher", she laughed at Steijvers, under the assumption that the *Observant* journalist is a new Envida trainee. She'd already forgotten that there's an article being written about his side job. Steijvers started working as a home care worker at Envida three years ago, when employment agency InterUM was looking for students. "You can start working here once you've finished your bachelor's degree

in Medicine. Employees follow a number of short training courses: learning how to turn a person in bed, how to put on compression stockings, and simple treatments like administering eye drops." Wound care, injections or stoma care aren't part of his job; the nurses are trained for these tasks. Steijvers works in various neighbourhoods. Today's route, through the neighbourhood Heugemerveld, is a familiar one: he knows it inside out. A ninety-year-old lady opens the door from behind her walker. She walks up (and down) the stairs with ease. "I don't want a stairlift until it's absolutely necessary," she says. She lives alone; her partner passed away years ago. "But I'm not lonely." It's almost ten thirty a.m. by the time Steijvers gets back on his bicycle and goes from the street with single-family homes to a senior housing complex. He rings the doorbell of a couple. The man needs help putting on his compression stockings. "My, you're late!" grumbles the woman. "I'm sorry, it couldn't be helped. It's very busy today!" Steijvers has been up and at 'em since seven a.m. and still has three addresses to go.

He's very close to completing his studies. "That's why I have so much time to work." There's one last thing we'd like to know: how do older women react to getting a young, male care worker? "Most don't mind, but some insist on getting a female care worker, even become angry. I can swap shifts with colleagues if possible, but the neighbourhood team leader decides whether it's possible and allowed. Envida has become stricter about this; an increasing number of care workers and nurses are male, and there isn't always much choice in the current tight labour market." Does he plan to pursue a career in elderly care? "No, I don't think so. But I don't want to work in a hospital, either! I want to have a normal working week. Maybe I'll go shadow a corporate physician for a day."

Wendy Degens

The Middle East in Maastricht

Eating with Eichholtz

For decades now, life in Maastricht has been enriched by butchers, bakers and grocers from the Middle East. First-class lamb meat, Turkish and Lebanese bread and an abundance of herbs have vastly improved the quality of life, or at least my life.

Oddly enough, though, there were few serious Middle Eastern restaurants to be found in our city until recently. This is beginning to change. As of a few years ago we have Marres Kitchen, which does serve excellent food and is a wonderful place to be, especially in the summer, but the menu never changes. There's a fine Turkish restaurant, Mandalin, on the Kommel, and

recent additions are Papaz (Sporweglaan) and Bab Tomas (Tongersestraat). It's high time to try out the food there.

Accompanying me today are Nagihan Mimi-roglu, a PhD student at the School of Business and Economics, and Ahmad Rifai, a bachelor's student at the Faculty of Arts & Social Sciences. We're having lunch at Bab Tomas. Restaurant

owner and chef Mahran Oufan is from Syria and has been a citizen of Limburg since 2015. He opened the restaurant in September, serving Levantine cuisine with Syrian, Lebanese and Turkish influences. Nagihan is Turkish, from Istanbul, with roots near the Black Sea. Ahmad is Syrian, from Aleppo. Clearly, I have access to the right expertise.

Mezze

We ask the chef to select and prepare a number of vegetarian *mezze* dishes for us. While waiting for the food, we discuss Syrian and Turkish cuisines and eating habits. The differences begin with breakfast. In Syria, weekday breakfasts consist of sandwiches or light pastries such as croissants, eaten at work or school around ten a.m. At the weekend, in contrast, a Syrian breakfast is like a full meal, prepared by the whole family. In Turkey, weekday breakfasts are also full meals, with bread, cheese, olives, eggs, yoghurt and homemade jams, eaten at home around eight a.m.

In both countries lunch is a hot meal, but in Syria a late lunch – around three p.m. or later – is the highlight of the day, marking the end of the workday. In Turkey, lunch consists of soup and a main course, after which work is resumed.

The first dishes to arrive are four cold *mezze* (small dishes): hummus, tabbouleh, beetroot salad, and labneh – strained yoghurt with garlic and oil. Ahmad's first reaction: this reminds me of our Saturday morning breakfasts! We're served two kinds of bread alongside the *mezze*: unleavened Syrian flatbread and slightly leavened lavash, which more closely resembles the bread in Turkey. It turns out that there are significant differences in terms of bread culture as well. In Turkey, both rich and poor alike eat bread with every meal. In Syria, poor people eat it as well, but rich people eat much less bread.

Mum

Poor or rich, hummus is the litmus test of a good kitchen in large parts of the Middle East, so that's what we start with. Unfortunately, we agree that there's too much tahini (sesame

paste) in the hummus today; its flavour is predominant, determining the aftertaste. But the cook makes a strong comeback with his labneh and beetroot salad. The labneh has just the right consistency, the garlic and herbs clearly present without overwhelming the dish. The beetroot salad has a deliciously subtle, sweet flavour. According to Ahmad, these two *mezze* are better than the ones his mum makes. I'd say this is the highest possible compliment, and it's a good thing Ahmad's mother doesn't read the *Observant*. The tabbouleh – a salad of parsley, tomatoes and bulgur – is also very tasty, with crispy parsley and well flavoured with pomegranate, although Nagihan and Ahmad are of the opinion that it doesn't contain enough bulgur.

Arab spring

Up next are the two hot *mezze*. The first consists of spinach pasties and the second dish is batata mutafayeh – baked potatoes with herbs and bell pepper paste, given a hint of acidity through lemon salt. The potatoes are delicious. The combination of subtle acidity and allspice is perfect and the potatoes are just right: crispy edges, soft inside.

The pasties, while good, are not as perfect as the potatoes. The spinach is slightly acidic, as it's supposed to be in this dish, but the pastry is a bit greasy and should perhaps have been left to dry out a little longer.

All in all, we ate well. The last thing I learn today is that the name of the restaurant, Bab Tomas, comes from a borough of Damascus, where people enthusiastically took to the streets during the Arab Spring, full of hope for a better future. By now, almost everyone and everything in this borough has been killed and burnt down. Quite a reality check when you're discussing herbs and the quality of the hummus.

Piet Eichholtz

Every three weeks, Professor Piet Eichholtz (Professor of Finance at SBE) trawls the streets of Maastricht in search of good food with a student or colleague and reports on his findings here

Syrian cook Mahran Oufan in the kitchen of Bab Tomas Photo: Loraine Bodewes

Serie: Maastrichtse onder

“Die ‘m
niets’-
van vroe
los moe

Op pad door Beiroet in een gepantserde wagen, beveiligers die geen minuut van je zijde wijken. Onderzoek doen in conflictgebieden betekent angst trotseren. Maar ook gezond verstand gebruiken en weten wanneer het onveilig is. Neem het door geweld geteisterde Congo waar Rianne Letschert, victimoloog en rector van de Universiteit Maastricht, een casestudy wil opzetten voor haar met een Vidi beloond project. Tot nu toe is het nog niet gelukt. “Dan open ik een e-mail van mijn Congolese onderzoeker en zie ik de meest vreselijke foto’s voorbijkomen; gruwelijke beelden van afgeslachte kinderen en volwassenen. Het is zo fout wat daar gebeurt.”

Tekst: Wendy Degens Foto: Loraine Bodewes

“Sinds ik rector ben, heb ik al drie keer een Congoleis in mijn agenda gemarkeerd en ‘m al drie keer eruit moeten halen. Niet alleen vanwege mijn eigen veiligheid, maar ook die van mijn onderzoeksgroep in het gebied. Ik maak sinds ik kinderen heb ook andere afwegingen, ik heb een andere verantwoordelijkheid, die ‘mij gebeurt niets’-houding van vroeger heb ik wat los moeten laten.”

Wie denkt dat een rector geen tijd heeft voor onderzoek, heeft het mis. Nou ja, Rianne Letschert kan er minder tijd aan spenderen dan voorheen, maar ze doet het nog steeds. Met haar Vidi-subsidie van 800 duizend euro, die ze ruim drie jaar geleden binnensleepte als hoogleraar aan de Universiteit Tilburg, onderzoekt ze de impact van internationale tribunalen op samenlevingen en slachtoffers van ernstige schendingen van mensenrechten. Ze doet casestudies in Congo, Cambodja, Guatemala en Cyprus.

Letschert is een ervaren onderzoeker in (post)conflictgebieden. Ze bezocht meermaals landen als Rwanda, Libanon en Pakistan. Onderzoek naar mensenrechtenschendingen brengt reizen met zich mee, benadrukt ze. En dat geldt ook voor haar eerdere functie als adviseur van het team van slachtofferadvocaten van het Libanon Tribunaal in Leidschendam, opgericht om de verantwoordelijken van een bomaanslag van bijna veertien jaar geleden, waarbij de toenmalige Libanese premier en 21 anderen omkwamen, te berechten. “Je kunt geen uitspraken doen over een land als je er niet bent geweest. Het zijn levenslessen die je

er leert, je proeft de cultuur, leert de geschiedenis kennen. Dat is precies wat ik tegen mijn promovendi zeg, ook tegen degenen die niet per se het veld in hoeven. Je komt gemotiveerder terug met meer passie voor het onderwerp. In Libanon ben ik met mensen gaan praten met wie ik niet per se in gesprek hoefde, maar juist daardoor leerde ik veel van de complexiteit van het land. Het geeft duiding. Die krijg je niet door in Nederland een krant te lezen, laat staan vanachter je bureau op de universiteit.”

Flinke mitrailleur

Dertien jaar geleden, zoon Joep en dochter Julia zijn nog niet geboren: Letschert bezoekt Pakistan ten tijde van de naweeën van de cartoonrellen. De Denen hebben zich de woede van moslims op de hals gehaald na publicatie van een aantal spotprenten van de profeet Mohammed in een Deense krant. Europeanen, en zeker Denen, wordt afgeraden naar moslimlanden af te reizen, “Met mijn blonde haar kon ik makkelijk voor een Deense door”, zegt Letschert nu met een glimlach. Ze negeerde het reisadvies. Ze wilde koste wat kost “de dame” ontmoeten die een toespraak zou houden op het openingscongres van het Tilburgse onderzoeksinstituut Intervict (International Victimology Institute) waar ze werkte. Mukhtar Mai heet de Pakistaanse dame, een slachtoffer van eerwraak. “Zij was door de lokale dorpsraad veroordeeld tot een groepsverkrachting door vier mannen uit haar dorp, omdat haar broertje gewandeld zou hebben met iemand van een andere

kaste. Vreselijk. En het was niet de eerste keer dat zo’n oordeel werd geveld. Hoewel de meeste slachtoffers zelfmoord plegen, vocht Mukhtar Mai terug, ze klaagde haar verkrachters aan en streed tot het hoogste gerechtshof.” Helaas zonder resultaat. De daders werden uiteindelijk vrijgesproken. Dat ze in Pakistan op z’n zachtst gezegd niet blij waren met Mukhtar Mai’s vasthoudendheid bleek uit de vele doodsbedreigingen aan haar adres. Letschert: “Juist daarom dacht ik: zij leeft elke dag in angst, waarom zou ik in Nederland blijven? Ik vond zo’n negatief reisadvies een onzinnige reden.” Thuis waren ze er allesbehalve blij mee. “Mijn vriend was pissig, mijn ouders hebben een week slecht geslapen. Dat realiseer je je pas als je terug bent. Ik stap in een vliegtuig en weet wat er elke minuut gebeurt. Zij niet.” Aan beveiliging had ze niet gedacht. Per toeval kon ze samen reizen met een journalist van de *New York Times* die een documentaire maakte over Mukhtar Mai. “Hij had een bodyguard mee met een flinke mitrailleur.” Ze togen naar een afgelegen gebied in Pakistan. “Ik heb een paar nachten bij Mukhtar Mai geslapen, met een aantal andere vrouwen bij elkaar. Een ervaring die ik nooit meer vergeet. Ze was een blijf van mijn lijf huis begonnen. Slachtoffers van mensenhandel en andere ellende konden bij haar tot rust komen.” Bij Mukhtar Mai leerde ze wat veerkracht betekent. “Ik vind het ongelooflijk, die wil om door te leven. En dan maken wij ons hier druk over futiliteiten. Ja, je leert relativeren. Naast dat je wetenschappelijk onderzoek doet, ontwikkel je je ook als mens.”

zoekers over hun werk in conflictgebieden

Hij gebeurt houding eger heb ik wat ten laten"

Vijf portretten

De reisadviezenlijst van het ministerie van Buitenlandse Zaken is er niet voor niets. Landen met code rood zijn levensgevaarlijk en bij code oranje wordt reizen sterk afgeraden. Toeristen zullen zich er niet laten zien. Onderzoekers daarentegen hebben andere redenen om een door een oorlog of rellen geteisterd land op te zoeken. De Universiteit Maastricht telt niet heel veel van die waaghalzen, maar ze zijn er wel. In elk geval vijf en allemaal vrouwen. Om de week verschijnt een portret in de krant.

- 1 Rianne Letschert** (1976), jurist en victimoloog, rector van de Universiteit Maastricht
- 2 Eleonora Nillesen** (1975), *research fellow* (hoogleraar public policy and development per 1 februari), School of Governance/UNU-Merit
- 3 Marieke Hopman** (1988), rechtsfilosoof, doet promotieonderzoek naar kinderrechten onder de werktitel *looking at law through children's eyes*
- 4 Charlotte Müller** (1992), doet promotieonderzoek in de migratiegroep van UNU-Merit, werkt aan het project *Connecting Diaspora for Development*
- 5 Geraldine Beaujean** (1967), directeur SHE Collaborates, School of Health Professions Education FHML

Risicoparagraaf

De Congolese gynaecoloog Denis Mukwege kreeg afgelopen december de Nobelprijs voor de Vrede voor zijn strijd tegen verkrachting als oorlogswapen. Gewelddadige verkrachtingen zijn in Oost-Congo aan de orde van de dag. "Het is fantastisch dat hij de prijs heeft gekregen, dat op de eerste plaats. Maar als je nagaat waarvoor hij is geëerd: te triest voor woorden. Ongelooflijk wat die vrouwen hebben doorgemaakt. In conflictgebieden wordt seksueel geweld herhaaldelijk en bruut ingezet. Het gaat over macht, over het kapot maken van een andere groep."

Congo is een voormalige Belgische kolonie. In 1960 werd het land onafhankelijk. Behalve dat het ebola-virus er om zich heen grijpt, wordt het land al jaren geteisterd door conflicten tussen opstandige rebellengroepen. Oost-Congo, grenzend aan Tanzania, Burundi, Rwanda en Oeganda, is levensgevaarlijk terrein. En laat daar juist de populatie wonen die Letschert wil spreken voor haar Vidi-project. Dat de Congo-casestudy misschien kan mislukken, wist ze al tijdens haar aanvraag bij subsidieverstrekker NWO. "Ik zette het weg onder het kopje 'risicoparagraaf'". De strafzaak die haar naar Congo brengt, is er een van het Internationaal Strafhof in Den Haag. "Een krijgsheer is veroordeeld voor het rekruteren van kindsoldaten; kinderen die rond hun achtste of negende zijn ontvoerd, gedrogeerd en opgeleid tot moordmachine. Ze zijn meegetrokken in het conflict en hebben in een aantal dorpen flink 'huisgehouden'. De krijgsheer is door het Strafhof veroordeeld voor het rekruteren van de kindsoldaten. Maar niet voor de moordpartijen", benadrukt ze. "En let op: de kindsoldaten zijn hiermee dus de juridische slachtoffers, terwijl de bevolking zegt: 'Wacht even, slachtoffer? Ze hebben de vreselijkste dingen gedaan. Je ziet dat het recht in zo'n complexe situatie niet de oplossing is. Daarbovenop zien niet alle kindsoldaten zichzelf als slachtoffer. Die krijgsheer is hun held.'" Letschert is van plan zowel kindsoldaten als slachtoffers van de kindsoldaten te interviewen. "Ik wil weten: wat doet zo'n juridische interventie door het Internationaal Strafhof qua verzoening? Werkt het niet juist polariserend?"

Hoewel ze de vijftig of zestig interviews het liefste zelf zou afnemen, is dat onbegonnen werk. Zowel qua tijd als qua taal. "Ik

spreek wel Frans, maar daar kom ik niet ver mee. Blijkbaar kent elk gebiedje haar eigen dialect." Elf lokale veldwerkers worden aangestuurd door twee onderzoekers van de universiteit van Bunia, een stad in het oosten. Letschert ontmoette het duo een tijd terug in buurland Oeganda waar het veiliger is dan in Congo. "Die mensen willen heel graag beginnen, ze staan klaar. Ik hoef alleen maar groen licht te geven."

In het voorjaar zal ze moeten beslissen over de casestudy: door laten gaan (met alle risico's van dien) of helemaal stoppen. "Ik kan niet blijven wachten. Dan krijg ik de data niet meer op tijd verwerkt." Uit alles blijkt: ze wil Congo niet opgeven. "Die strafzaak is zo interessant. Tegelijkertijd: wat is het alternatief? Focusgroepen [slachtoffers] naar de hoofdstad halen in Congo? Of naar Oeganda? Waarschijnlijk zullen ze geen visum krijgen. Bovendien krijg je een heel andere dynamiek als je de groep samenbrengt. Ik weet niet of dat slim is."

Raaf en Tijger

Aan de Universiteit van Tilburg waren ze aan de reislust van Letschert gewend, maar hoe was dat in Maastricht toen ze er in 2016 rector werd? "Ik herinner me dat op enig moment het beleid voor buitenlandreizen op de agenda van het college van bestuur stond. Er was een nota voorbereid waarin werd voorgesteld dat bij een negatief reisadvies geen onderzoeker de grens over mocht. Ik zei: 'Dat lijkt me niet de bedoeling'. Je hebt hier allemaal mensen, inclusief mezelf, die naar dat soort gebieden willen en dan dus niet mogen gaan. Uiteindelijk hebben we bepaald dat stafleden de zaak zelf beoordelen, ook als er code rood is, maar dat promovendi gemotiveerd, en gezien door de decaan en de promotor, een verzoek moeten indienen."

Ze herinnert zich hoe "blij" (maar niet heus) collega en vicevoorzitter Nick Bos was toen ze tijdens haar rectoraat naar Beiroet reisde voor het Libanon Tribunaal. Dit tribunaal erkent maar liefst 72 slachtoffers die fysiek, mentaal en/of materieel zijn geschaad door een bomaanslag in 2005. Velen zijn er de afgelopen jaren door Letschert geïnterviewd.

Daders zijn er ook, allen met Hezbollah-banden, een dominante militante beweging van sjiiitische moslims in Libanon. Maar ze zijn voortvluchtig en hebben tot nu toe – de zaak bevindt zich in

de laatste fase – nooit voor de rechter gestaan.

"Hoewel slachtoffers en nabestaanden nog steeds enthousiast blijken te zijn over het tribunaal, deelt niet iedereen dit. De daders zijn niet gepakt en daardoor stellen wij westerlingen vraagtekens bij zo'n berechting, terwijl voor de Libanezen – in hun eigen land is er totale straffeloosheid voor terrorisme – enige rechtservaring al bijzonder is." Ze wil maar zeggen: mensen hebben een bepaald wereldbeeld, andere normen en waarden, groeien op in een andere omgeving. "We denken vaak te weten hoe we dingen moeten oplossen, hoe slachtoffers zich voelen en waarmee ze genoegdoening krijgen. Alsof slachtoffers een homogene groep zijn, alsof ze allemaal wraak willen en boos zijn. Maar dat is niet zo. Net zo min als er zoiets als *ideal justice* bestaat ten aanzien van gebeurtenissen die zo weerzinwekkend zijn."

Nog even over de risico's: hoewel het er relatief rustig is, zette haar relatie met het Libanon Tribunaal de reizen naar Beiroet wel onder druk. Hezbollah zag haar waarschijnlijk liever gaan dan komen. "Ik kreeg allerlei instructies en er werd me op het hart gedrukt vooral géén persoonlijke berichtjes te sturen aan familie. Het zou weleens tegen me kunnen worden gebruikt. Hezbollah zou alles kunnen lezen, luidde de boodschap." Ook werd ze in een konvooi rondgereden; Letschert in de middelste gepantserde auto. Altijd was er beveiliging. Ook als ze even cadeautjes ging kopen voor haar kinderen. "Het voelde wel als een belevenis."

Anderen zouden het een nachtmerrie noemen. Lachend, maar met een serieuze ondertoon: "Wetenschappers die dit type onderzoek doen, houden van een beetje spanning. Ze voelen iets onaantastbaars, een engel op hun schouder."

Vanuit het tribunaal werd gevraagd om een contactpersoon in Nederland – "protocol" –, voor het geval Letschert geëvacueerd moest worden, of erger: als ze ontvoerd was. "Mijn ouders en mijn man Rob wilde ik daar niet mee belasten. Dus vroeg ik Nick. Hij, enigszins ongelukkig: 'Wat is dit nu, waar ga je naartoe?' Hij werd niet goed van me [lacht], maar zei 'ja'. Hij moest de namen van mijn twee katten onthouden: Raaf en Tijger. Als hij zou worden gebeld, bij een ontvoering bijvoorbeeld, moest hij die noemen."

Hij heeft gelukkig nooit een telefoontje gehad.

Eten met Eichholtz

Het Midden-Oosten in Maastricht

Ons Maastrichtse leven wordt al decennialang verrijkt met slagers, bakkers en groenteboeren uit het Midden-Oosten. Eersteklas lamsvlees, Turks en Libanees brood en kruiden in overvloedige hoeveelheden hebben een grote impuls gegeven aan het levensgeluk, in ieder geval aan dat van mij.

De Syrische kok Mahran Oufan in de keuken van Bab Tomas Foto: Loraine Bodewes

Maar gek genoeg waren er tot voor kort nauwelijks serieuze restaurants uit die regio in de stad te vinden. Daar komt nu verandering in. Sinds een paar jaar hebben we Marres Kitchen, waar ze weliswaar uitstekend eten maken en waar je vooral 's zomers heerlijk zit, maar waar de kaart nooit verandert. Op de Kommel is er het prima Turkse restaurant Mandalin, en recent zijn daar Papaz op de Spoorweglaan en Bab Tomas op de Tongersestraat bijgekomen. Hoogste tijd dus om te gaan proeven.

Dat doe ik met Nagihan Mimiroglu, PhD student bij de School of Business and Economics en met Ahmad Rifai, bachelorstudent bij de faculteit Arts & Social Sciences. We gaan lunchen bij Bab Tomas. Restauranteigenaar en kok Mahran Oufan is Syrisch en sinds 2015 Limburger. Hij heeft afgelopen september zijn restaurant geopend en serveert er de Levantijnse keuken, met invloeden uit Syrië, Libanon en Turkije. Nagihan is Turks, komt uit Istanbul en heeft haar roots aan de Zwarte Zee. Ahmad is Syrisch en komt uit Aleppo. Dus ik ben voorzien van de juiste expertise.

Mezze

We vragen de kok om naar eigen smaak vegetarische mezze te maken, en tijdens het wachten daarop bespreken we de Syrische en Turkse keukens en eetgewoontes. De verschillen beginnen al bij het ontbijt. In Syrië bestaat dat doordeweeks uit broodjes of licht gebak zoals een croissant, en men eet het op school of op het werk rond een uur of tien. In het weekend daarentegen is het Syrische ontbijt bijna een hoofdmaaltijd, dat met de hele familie wordt bereid. In Turkije is het ontbijt ook doordeweeks al een echte maaltijd, met brood, kaas, olijven, eieren, yoghurt en zelfgemaakte jam. En dat eet je thuis rond acht uur.

In beide landen luncht men warm, maar in Syrië is een late lunch – vanaf een uur of drie – het hoogtepunt van de dag en wordt er daarna niet meer gewerkt. In Turkije bestaat de lunch uit soep en een hoofdmaaltijd, en gaan ze daarna weer vrolijk aan de arbeid. De eerste gerechten die arriveren zijn vier koude mezze (kleine hapjes): hummus, tabouleh, rode bietensalade en labana – een soort hangop met knoflook en olie. De eerste reactie van Ahmad: dit zou ons zaterdagochtend ontbijt kunnen zijn! We krijgen twee soorten brood bij de mezze, het platte ongezezen Syrische en het licht gezeten lavas, dat meer lijkt op het brood in Turkije. Ook wat

betreft broodcultuur blijken er grote verschillen te zijn. In Turkije eet men – arm of rijk – overal brood bij. In Syrië eten de armen het ook, maar de rijken veel minder.

Mam

Arm of rijk, in grote delen van het Midden-Oosten is hummus de lakmoesproef van de goede keuken, dus daar beginnen we mee. Helaas zijn we het erover eens dat er vandaag te veel tahini (sesampasta) in zit. Dat overheerst en bepaalt de nasmaak. Maar de kok komt sterk terug met de labana en de rode bietensalade. De labana heeft precies de juiste lobbigheid en de knoflook en kruiden zijn duidelijk aanwezig, maar niet overheersend. De bietensalade heeft een heerlijk subtiele, zoete smaak. Deze twee mezze zijn volgens Ahmad beter dan die van zijn moeder. Een groter compliment lijkt me niet mogelijk, en gelukkig leest zijn moeder de *Observant* niet. Ook de tabouleh – salade van peterselie, tomaat en bulgur – is erg lekker, met knapperige peterselie en goed op smaak gebracht met granaatappel, al vinden Nagihan en Ahmad dat er te weinig bulgur in zit.

Knapperig

Vervolgens komen de twee warme mezze op tafel. De eerste bestaat uit pasteitjes met spinazie en de tweede is batata mutafayeh – gebakken aardappeltjes met kruiden en paprikapasta, lichtzuur gemaakt met citroenzout. Heel erg lekker zijn die aardappeltjes. De combinatie van het subtiele zuur en het piment doet het perfect en de aardappels zijn precies goed gebakken: knapperige randen en een zachte binnenkant.

De pasteitjes zijn ook goed, maar minder perfect dan de aardappeltjes. De spinazie is lichtzuur en hoort in dit gerecht ook zo te zijn, maar het deeg is een beetje olieachtig en had wellicht wat langer moeten uitlekken.

Arabische Lente

Al met al hebben we prima gegeten. Het laatste wat ik vandaag leer is dat de naam Bab Tomas afkomstig is van een voorstad van Damascus, waar de mensen tijdens de Arabische Lente enthousiast de straat opgingen, vol hoop op een betere toekomst. Ondertussen is die voorstad vrijwel helemaal uitgemoord en platgebrand. Tja, daar zit je dan te praten over kruiden en de kwaliteit van de hummus.

Piet Eichholtz

Amerikaanse celbioloog is nieuwe Tefaf-hoogleraar

Een curriculum vitae van 51 pagina's

De celbioloog Lisa Coussens zal de Tefaf-leerstoel 2019 bekleden. Deze jaarlijks wisselende leerstoel voor kankeronderzoek, gesponsord door de kunstbeurs Tefaf, valt onder onderzoeksinstituut GROW.

Lisa Coussens werkt sinds 2011 als hoogleraar celbiologie aan de Oregon Health & Sciences University, maar heeft in de twintig jaar daarvoor een stevige reputatie opgebouwd in Cali-

fornie. Haar curriculum vitae, inclusief alle wetenschappelijke artikelen, telt 51 pagina's. Ze is gespecialiseerd in de interactie van kankercellen met het omringende weefsel.

“Dat is ook binnen GROW een onderwerp waar we veel onderzoek naar doen”, zegt wetenschappelijk directeur Manon van Engeland. “Door de overlap aan expertise hoop je dat er langdurige samenwerking ontstaat. We stellen ook een beurs beschikbaar voor jonge GROW-

onderzoekers, waarmee ze in het lab van Coussens stage kunnen lopen.”

Coussens is pas de tweede vrouwelijke Tefaf-hoogleraar. “Van de faculteitsraad kregen we weleens te horen dat meer diversiteit welkom zou zijn. Bij dezen. Coussens is ook nog eens een hoogleraar die zich sterk maakt voor meer vrouwen in de wetenschap.”

Zoals gebruikelijk zal Coussens tijdens het academische jaar meerdere masterclasses ver-

zorgen voor studenten en onderzoekers. De eerste is op 21 maart, voorafgaand aan haar inaugurele rede. Coussens is de twaalfde Tefaf-hoogleraar, na onder anderen Jan Hoeijmakers, Hans Clevers en de Nobelprijswinnaars Aaron Ciechanover en Harald Zur Hausen.

Maurice Timmermans

Twee Elverding-leerstoelen

Hoe kun je bedrijven helpen met langetermijnbeslissingen? Om die vraag draait het in de twee zogeheten Elverding-leerstoelen, die de UM per 1 januari heeft ingesteld.

De hoogleraren zijn al bekend: Mieke Olaerts van de rechtenfaculteit en Rob Bauer van de School of Business and Economics.

De leerstoelen, bekostigd door het bedrijfsleven, zitten op het raakvlak van rechtsgeleerdheid en economie, en moeten ondernemingen stimuleren om langeter-

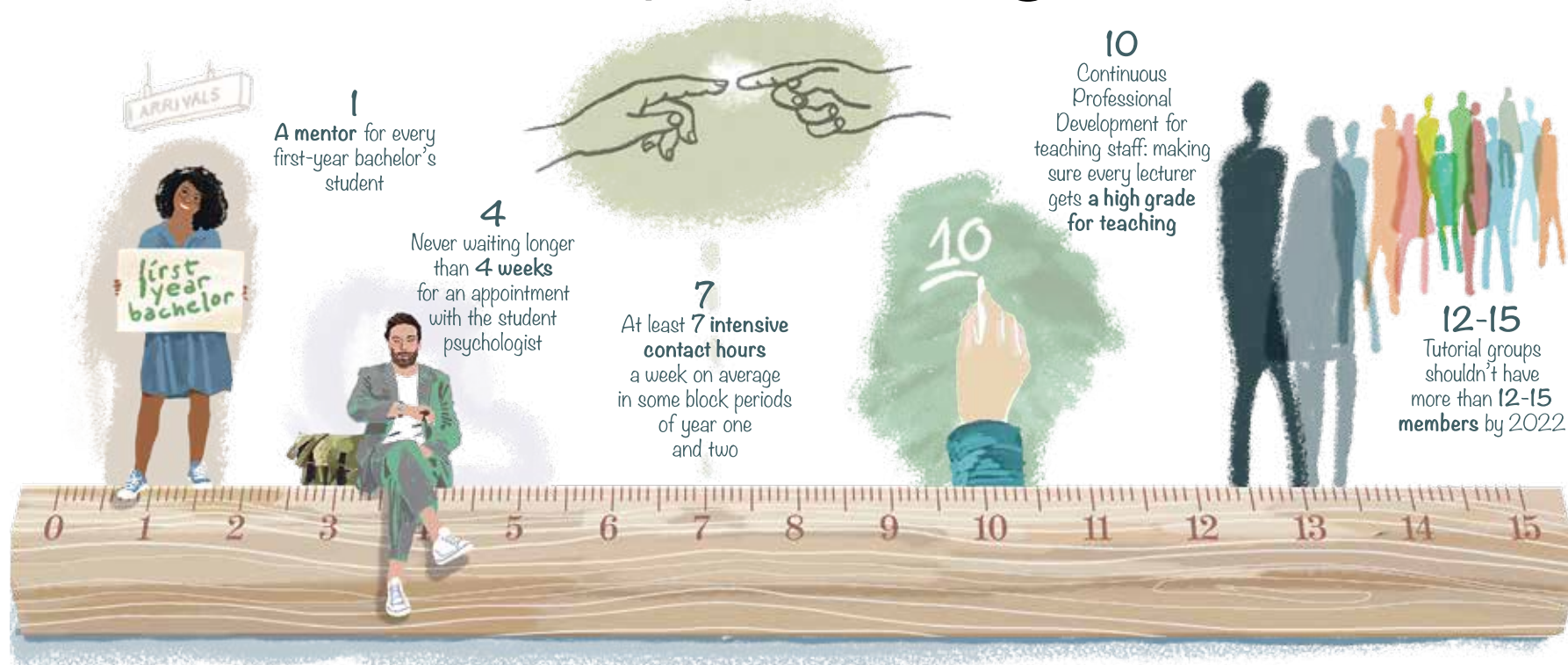
mijnbeslissingen te nemen. In de praktijk staan bedrijven onder druk om snel en zoveel mogelijk winst te maken, maar uit onderzoek blijkt dat ondernemingen met langetermijn doelen beter in staat zijn om maatschappelijke problemen zoals de energietransitie te tackelen.

Van 1999 tot 2007 stond Peter Elverding aan het roer van chemiebedrijf DSM. Ook was hij jarenlang lid en daarna voorzitter van de raad van toezicht van de UM. In 2017 overleed Elverding op 68-jarige leeftijd in Maastricht.

MT

Deze maand opnieuw op de agenda van de universiteitsraad

Groen licht U-raad kwaliteitsafspraken, alleen niet voor psychologie

De universiteitsraad heeft voor Kerst niet ingestemd met de kwaliteitsafspraken van de faculteit psychologie en neurowetenschap. Heet hangijzer: de psychologen zouden niet al hun onderwijsgeld ook daadwerkelijk aan onderwijs besteden. De andere faculteiten kregen wel groen licht, al ging dat voor rechten niet zonder slag of stoot.

Het was druk in de Co Greepzaal voor Kerst, niet alleen zat de publieke tribune redelijk vol, ook schoven de decanen en directeuren (en een enkele opleidingsdirecteur) van drie faculteiten (FPN, FSE en FHML) aan. Dit op verzoek van de universiteitsraad.

Psychologie

Waar de discussie over de kwaliteitsafspraken in de U-raadscommissies (5 december) zich vooral richtte op de onderzoekstaak van nieuw aan te stellen universitaire docenten - mag een faculteit dat deel nu wel of niet uit de studievoorschotmiddelen betalen -, kreeg een week later tijdens de plenaire vergadering het 'gat van psychologie en neurowetenschap' de meeste aandacht. Oftewel: de FPN besteedt niet al het geld dat ze voor onderwijs van het rijk ontvangt, ook daadwerkelijk aan onderwijs.

Begin december, tijdens de commissievergaderingen, ging het nog om een gat van 6,5

miljoen. Op 12 december presenteerde decaan Anita Jansen, die haar excuses aanbood dat het "verkeerde model" per abuis naar de universiteitsraad was gestuurd, een nieuwe berekening. "We besteden veel meer aan onderwijs", vertelde ze aan de hand van een paar sheets. Het verschil tussen inkomsten en uitgaven is in dit nieuwe model nog 1,8 miljoen. "Dan houdt de faculteit dus nog 900 euro per student over", rekende studentraadslid Niels van der Sangen voor. "Hoe kan FPN dan zeggen dat ze het bedrag uit de studievoorschotmiddelen helemaal nodig heeft om bestaand beleid (onderwijsgroepen van maximaal 12 studenten, uitgebreid mentorsysteem, red.) te continueren? Andere faculteiten hebben veel minder maar komen met meer nieuwe plannen. Waar gaat die 1,8 miljoen heen?" Er volgde een discussie over de kostbare, maar noodzakelijke onderzoeksinfrastructuur met zijn laboratoria en scanners, de achterblijvende overheidsbijdrage (FPN gedraagt zich

wat betreft onderzoek als FHML, maar krijgt niet de hogere bètafinanciering per student, vertelde directeur Carolien Martijn), maar ook de samenhang tussen onderwijs en onderzoek. Decaan Jansen: "De scheiding tussen onderwijs en onderzoek is niet scherp. Studenten maken volop gebruik van onze onderzoeksfaciliteiten, wij zijn de enige faculteit in Nederland waar studenten scannertijd krijgen. En ze profiteren van de aanwezigheid van veel heel goede wetenschappers, professoren als Rainer Goebel en Harald Merckelbach." Kortom: een deel van het bedrag voor onderzoek gaat naar het onderwijs.

Maak dat dan zichtbaar, we zien het nu niet, reageerde de U-raad. Waarop de beslissing over de kwaliteitsafspraken van FPN werd uitgesteld tot de universiteitsraadsvergadering van 30 januari 2019. Dan komt het FPN-bestuur terug met nieuwe cijfers en wil het laten zien hoe het bacheloronderwijs er in de praktijk uitziet. Er zullen dan ook psychologiestudenten

aanwezig zijn die kunnen uitleggen (daar was onduidelijkheid over) hoe intensief een tutorloze onderwijsgroep eigenlijk is.

Rechten

Ook de kwaliteitsafspraken van rechten zorgden nog voor discussie. Studentraadslid Jürgen van Heertum bracht opnieuw de zelfstandig werkende onderwijsgroepen bij deze faculteit aan de orde. "Is dat intensief onderwijs? Ik heb op die vraag geen antwoord gekregen." Rector Rianne Letschert legde uit dat dat wel degelijk een intensieve onderwijsvorm is, voor zowel studenten als staf, maar ze kon het raadslid niet overtuigen. Op papier mag dit voorstel er misschien goed uitzien, maar wat betekent het straks in de praktijk? "Er is een tutor beschikbaar, staat er in de kwaliteitsafspraken. Wat wil dit zeggen? Ik vind het te breed en te vaag." Laat de faculteitsraad komend jaar beoordelen of het bij deze projecten echt om intensief onderwijs gaat, opperde studentraadslid Van der Sangen. Aldus werd besloten. Daarmee kregen ook de kwaliteitsafspraken van rechten groen licht.

Riki Janssen

FPN: gat helemaal dichtmaken is niet realistisch

Totaal verrast waren zowel het bestuur als de faculteitsraad van psychologie en neurowetenschap toen de universiteitsraad geen goedkeuring gaf aan hun kwaliteitsafspraken. De U-raad viel over een gat van 1,8 miljoen euro tussen de inkomsten en uitgaven voor onderwijs. Maar, dat gat was er altijd al en leverde nooit eerder problemen op, klonk het in de faculteitsraad een week later.

De U-raad had ook kritiek op het feit dat het faculteitsbestuur geen nieuwe plannen voor het verbeteren van het onderwijs presenteerde. Omdat de faculteit al aan de eisen voor de kwaliteitsafspraken voldoet, heeft men ervoor gekozen alleen bestaand beleid voort te zetten. Mager, klonk het tijdens de U-raad. De laatste kritiek is het makkelijkste te pareren,

zei het bestuur in de faculteitsraad van 20 december. Er zijn namelijk wél nieuwe plannen. De F-raad zag deze al eerder, tegelijk met de kwaliteitsafspraken. Omdat ze niet passen binnen de gekozen thema's van deze periode - kleinschalig intensief onderwijs, begeleiding van studenten en 'professionalisering' van docenten - werd het document niet naar de U-raad gestuurd. Zij krijgen het nu alsnog. Uitleggen waar het gat van 1,8 miljoen vandaan komt is lastiger. Het probleem zit 'm erin dat de faculteit zich gedraagt als een bètafaculteit - inclusief dure laboratoria en Tesla-scanners - maar daar niet de financiering voor krijgt. Omdat onderzoek en onderwijs erg met elkaar verweven zijn, wordt hiervoor zowel onderwijs- als onderzoeksgeld voor gebruikt. De studenten in de F-raad zien daar geen probleem in. "Wij vinden onderzoek heel

belangrijk en zijn er op allerlei manieren bij betrokken. Dat is juist de reden dat we voor deze studie gekozen hebben", zeiden ze tijdens de F-raad. Ze vinden het jammer dat ze vooraf niet geraadpleegd zijn door hun collega's in de U-raad. Decaan Anita Janssen vroeg hen naar de volgende U-raadsvergadering te komen. "Zodat ze van jullie zelf kunnen horen hoe ons onderwijs eruitziet." Het bestuur probeert nu zichtbaarder te maken waar het geld precies naartoe gaat, vertelden ze tijdens de F-raad. Allereerst is er gekeken naar hoeveel tijd wetenschappelijk medewerkers daadwerkelijk besteden aan onderwijs. Er was uitgegaan van 45 procent van hun aanstelling, maar dat bleek 60 procent te zijn. Dat betekent dat 60 procent van hun salaris onder het kopje 'onderwijs' kan vallen. De verdeelsleutel die geldt voor het gebruik van ruimtes, verandert

hiermee ook. Ook op het gebruik van laboratoria is een nieuwe verdeelsleutel toegepast. De oude dateerde nog van voor de start van de researchmasters; deze studenten maken volop gebruik van de labs. Tot slot zijn de uren van studenten in de Tesla-scanners geteld en is er een foutje uit de begroting gehaald: een bijdrage aan de academisering had ergens anders moeten staan. Ondanks deze maatregelen is er nog steeds een gat van 947 duizend euro. Tijdens de F-raad vroeg het bestuur zich af of ze dat wel moesten dichtmaken. "Als we gefinancierd zouden worden als een bètafaculteit dan hadden we dit probleem niet", zei directeur Carolien Martijn. "Net doen alsof alles prima is, is niet realistisch."

Cleo Freriks

Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder

Wat is het moeilijkste aan de liefde? In het begin is het helemaal niet moeilijk, dan ben je heel verliefd, maar als het serieuzer wordt, moet je oppassen dat je de liefde niet als vanzelfsprekend gaat zien. Je moet ervoor werken, de sleur tegen gaan en eerlijk zeggen als je iets niet ziet zitten. Ik heb Tim leren kennen toen ik als student bij het studentenservicecentrum werkte. Hij was functioneel beheerder, nu werkt hij als projectleider bij ontwerp bureau Zuiderlicht. [Grinnikt] Nee, het was geen MeToo-gevalletje, het was geheel vrijwillig. Ik ben van de oude stempel en wil graag trouwen, het is een mooie bezegeling, vind ik, maar ik heb nog geen aanbod gehad. Ik zeg weleens tegen Tim: als je me voor mijn dertigste niet hebt gevraagd, dan schrijf ik me in voor *Married at First Sight*.

Brunssum? Daar wil ik nog niet dood gevonden worden. Mee eens, ik ben er geboren maar heb er niets mee. Ik heb nooit die binding gehad, ook niet op de middelbare school. Ik tenniste toen - ik was gescout - op hoog niveau in Duitsland, semiprofessioneel. Ik ging nooit op stap, trainde vier keer in de week, speelde op de zaterdag wedstrijden. Huiswerk maakte ik langs de tennisbaan. In Duitsland word je echt gedrield. Ze hameren op fatsoen, sportief gedrag, luisteren; waarden die ik ook van huis uit mee heb gekregen. Het was streng, maar we hebben ook veel gelachen. Ik voelde me er thuis. Op mijn negentiende ben ik gestopt, het was niet te combineren met mijn juridische hbo-studie. Het ging me ook een beetje tegenstaan om vijf dagen per week op de tennisbaan te staan.

Mijn broer en ik, we lijken sprekend op elkaar. Ik ben de helft van een tweeling, maar we zijn totaal verschillend. Niet alleen uiterlijk - mijn broer is donker, ik blond - maar ook qua karakter. Ik ben zorgzaam en perfectionistisch. We zijn wel allebei heel sociaal, maar Laurence is ook een *Einzelgänger*. Hij heeft de Hotelschool gedaan en zit in de horeca in Amsterdam. We hebben een goede band, altijd gehad. Als helft van een tweeling ben je altijd samen, nooit alleen. Ik denk dat ik het daarom nu nog lastig vind om alleen te zijn.

Ik doe mee aan de volgende Heel Holland Bakt. [Lacht] Nee! Ik sta niet graag in het middelpunt van de belangstelling. Ik vind dit interview al eigenlijk te veel van het goede. Maar ik volg *Heel Holland Bakt* wel, ik vind het leuk. Ik ben zelf een taartenbakker, het is een uit de hand gelopen hobby. [Ze laat een paar foto's van prachtige zelfgemaakte taarten zien] Ik heb twee eendagscursussen in Breda gevolgd en heb afgelopen zomer nog een bruidstaart gemaakt. Ik bakte als kind al koekjes met mijn tante. Mijn mooiste taart is een toren van vier lagen met rood fruit en witte chocolade-meringue, gebakken voor mijn oma die onlangs tachtig werd. Of ik de competitie van HHB aan zou kunnen? Dat denk ik wel, alleen die tijdsdruk, dat weet ik niet.

Als ik een ding aan de universiteitsraad mocht veranderen, dan ... O, lastig. Zou het niet weten. Wacht: ik heb soms het gevoel dat raadsleden zich laten meeslepen door zaken die

Naam: Carolle Reintjens (28, Brunssum) * **In het dagelijks leven:** ambtelijk secretaris universiteitsraad * **Burgerlijke staat:** woont samen met Tim, "nog steeds niet verloofd" * **Woont in:** Maastricht

Foto: Loraine Bodewes

“
Tims moeder zegt
altijd dat ik de
hond en haar zoon
te veel verwen. Ik
heb Tim nog niet
horen klagen
”

spelen in hun eigen faculteit. Ze verliezen dan weleens het bredere perspectief uit het oog.

Uiteindelijk word ik advocaat. Ik heb stage gelopen in de advocatuur, maar het is niets voor mij. De competitie tussen advocaten is groot, de druk is hoog, altijd harde deadlines en een professionele afstand tot de cliënten. Het is ook niet te combineren met het moederschap, ik zou - we weten nog niet of we kinderen willen - tijd willen voor mijn gezin. Ik heb een groot inlevingsvermogen, wil graag helpen en dicht bij de klanten staan. Dat merkte ik onder andere toen ik voorzitter (drie jaar) van de vrouwenrechtswinkel in Maastricht was. Maar ook tijdens een stage op een notariskantoor.

Studeren en werken, wat een ellende. Ik doe nu een pre-master rechten aan de Open Universiteit en begin er komend jaar aan een master arbeids- en ondernemingsrecht. Ik lig op schema. Ik ben een perfectionist, kan goed plannen, ben heel gedisciplineerd. Ik leg de lat hoog, denk altijd dat ik nog wat meer kan en moet doen.

Wat mogen jouw kinderen niet, wat jij wel hebt gedaan? Ik ben nooit zo stout geweest. Ik heb ook nergens echt spijt van. Natuurlijk ben ik weleens op mijn gezicht gegaan, natuurlijk heb ik dingen gedaan waarvoor anderen me (achteraf terecht) waarschuwden om het niet te doen. Dan gaat het mis, dat is niet leuk, maar daar word je volwassen van en het zorgt voor een groter incasseringsvermogen.

Ben je een vaders- of moederskindje? Allebei niet. Ik lijk sprekend op 'oma Kerkrade'. Zij ving ons na school samen met oudtante Ria op omdat onze ouders fulltime werkten. Ik hing altijd erg aan mijn oma, ze overleed aan maagkanker toen ik zestien was. Ze woonde toen een tijdje bij ons in huis, mijn moeder verzorgde haar. Ik mis haar nog.

Over tien jaar ... heb ik mijn master af en werk ik misschien als studentendecaan, studieadviseur of op de juridische afdeling van de UM. Het moet sowieso een baan zijn waarin ik mijn zorgzaamheid ook kwijt kan. Ik ben [grinnikt] dan hopelijk getrouwd, heb - wie weet - kinderen, en een groter huis met een varkentje in de tuin. Ik ben dol op dieren. We hebben nu twee katten van mij en een teckel van Tim. We zijn een samengesteld gezin. De teckel is ons zorgenkindje, hij heeft al zes hernia's gehad. Tims moeder zegt altijd dat ik de hond en haar zoon te veel verwen. Ik heb Tim nog niet horen klagen.

Film: The House That Jack Built

Moord als kunstvorm

Still uit *The House That Jack Built*

Het verhaal: Jack (Matt Dillon) beschouwt moord als een kunstvorm. Over een periode van twaalf jaar ontwikkelt hij zich tot een bedreven seriemoordenaar. Jack vertelt het relaas van vijf van zijn moorden (of zoals Jack het noemt: 'incidenten') aan zijn gesprekspartner, de mysterieuze Verge (Bruno Ganz).

Staat als een huis:

- Dankzij het Dogma 95-manifest en meesterwerken als *Breaking The Waves* (1996), *Dogville* (2003) en *Melancholia* (2011) heeft de Deense regisseur Lars von Trier zich verzekerd van een plek in de filmgeschiedschrijving. Zijn hoogtijdagen mogen dan wel een beetje voorbij zijn, toch blijft een nieuwe film van de Deen iets om naar uit te kijken.
- Wie een suspensierijke thriller verwacht,

komt van een koude kermis thuis. *The House That Jack Built* is veeleer een filosofisch filmsay over de verhouding tussen kunst en moraliteit. De film is tevens een biechtgang, waarin Von Trier reflecteert op zijn eigen oeuvre en reageert op de beschuldigingen van misogynie en de 'I understand Hitler'-rel die hem al jarenlang achtervolgen. Het maakt de film tot een sleutelwerk binnen zijn oeuvre.

Het tijdperk van Trier lijkt ten einde:

- "Just don't believe you're going to tell me something I haven't heard before", zegt Verge tegen Jack als deze van wal steekt. Het is een quote die ook op de film van toepassing is, want Von Trier recyclet wel heel veel (visuele) ideeën uit *Antichrist* en *Nymphomaniac*.
- De moordpartijen worden onderbroken voor

filosofische intermezzo's over zulke uiteenlopende onderwerpen als pianist Glenn Gould, het cruciale belang van edele rotting in de productie van dessertwijn, de esthetisch perfecte ruïnes die Albert Speer wilde achterlaten en het technisch vernuft van de Stuka bommenwerper. Het is soms prikkelend en interessant, maar veel vaker intellectuele aanstellerij.

- De typische galgenhumor van Von Trier is dit keer eerder ziek dan écht geestig, zij het dat de volkomen van de pot gerukte keuze voor de muziek bij de eindcredits toch wel weer een vette grijns op mijn gezicht toverde.
- In *Antichrist* liet Von Trier hoofdrolspeelster Charlotte Gainsbourg met een roestige schaar haar eigen clitoris afknippen. In *The House That Jack Built* gaat de gruwelmeter nog wat verder in het rood. Voor sommige bezoekers

allicht choquerend, maar de oprichter van het tamelijk hilarische Twitter-account *Optyfen Met Eenden* (pleitbezorger van een eendvrij Nederland) zal in zijn nopjes zijn, want Von Trier heeft een marteling van een eendenkuijkentje in de aanbieding. Net goed voor die ambetante tyfusbeesten.

Het salomonsoordeel: Het valt me als bewonderaar van Lars von Trier zwaar om dit te schrijven, maar *The House That Jack Built* wekte vooral verveling en medelijden op.

Mark Vluggen

Mark Vluggen is senior docent bij SBE en hoofdredacteur bij *Lumière*

Liegen over leeftijd

Twee januari was voor mij de dag "die ik wist dat zou komen". Ik ben nog steeds de tekstdichter van het zogeheten Koningslied dankbaar dat hij ten behoeve van rijm en melodie onze taal heeft verrijkt met deze unieke korte bijzin. Anders had ik nu mijn toevlucht moeten nemen tot ijdele opmerkingen als: 2 januari was de dag dat bleek dat ik altijd al gelijk heb gehad.

In dagblad *De Limburger* stond een artikel van Frank Renout uit Parijs met de pakkende kop: *Oudste mens (122) vervalste identiteit*. In Arles woonde tot 1997 een zekere Jeanne Calment. Zij zou geboren zijn in 1875. Haar beroemdheid berustte op het opmerkelijke feit dat zij Vincent van Gogh nog gekend had. Zij vond hem overigens lelijk en onbeleefd. Deze kleinburgerlijke karakterschets gekoppeld aan haar lange leven maakte haar tot een legende. Als je in het Den Haag van mijn jeugd zo iemand zou tegenkomen, behoorde je te zeggen: 'Die is oud, die mocht nog opoe zeggen tegen de Wagenbrug.'
Waarom wist ik dat Jeanne geen 122 jaar zou

Beeldbewerking: Observant

kunnen zijn? Wie toen enigszins thuis was in de demografie van het levenseinde ging ervan uit dat rond het honderdvijftiende levensjaar

het wel gedaan was met de mens. De slijtage van organen zou dan wel zijn tol eisen. Natuurlijk gaat het niet om een vaste, bij wetgeving vastgelegde, datum, maar de statistiek gaf aan dat daar ergens de grens lag. Een *uitbijter* van maar liefst zeven jaar in een deel van de wereld waar zulke hoge leeftijden nauwelijks voorkwamen, moet berusten op een meetfout. Jeannes record is ondanks twijfel altijd erkend gebleven. Autoriteiten houden van gunstige statistieken. Bovendien is de Van Gogh-connectie te mooi om uit te zoeken. En toch is het nu eindelijk uitgezocht en wel door de Rus Nikolay Zak van het Wiskundig Centrum in Moskou. Hij stuitte bij de ontwikkeling van een wiskundig model van langstlevenden op Jeanne. Hij zocht alles wat bekend was over haar uit. En jawel, Jeanne moet er in geslaagd zijn haar overleden moeder in plaats van haar zelf te begraven. Mogelijk om belastingheffing op de erfenis te voorkomen. In de jaren negentig wist de goegemeente in Arles dat eigenlijk wel. Het is ironisch dat juist een Rus nepnieuws

in Frankrijk ontmaskert. Een volgende keer zal ik uitleggen hoe het komt dat vroeger in de gezonde berglucht van de Oeral zoveel mannen 130 of ouder werden.

Foto: Loraine Bodewes

Hans Philipsen
Hans Philipsen is oud-rector van de UM

colofon

Redactieadres

St. Servaasklooster 32

Postbus 616

6200 MD Maastricht

(volg routebordjes)

T 043 - 38 85 390

E observant@maastrichtuniversity.nl

W www.observantonline.nl

Stichtingsbestuur

Harald Merckelbach (vz), Sandra Daas,

Catharien Kerkman, Bettina Geiling,

Christoph Rausch

Redactieraad

Piet Eichholtz (vz), Birsan Erdogan, Silvia

Evers, Stephanie Meeuwissen, Thomas

Vaessen, Loes Visser, George Vogelaar

Redactie

Riki Janssen

(hoofdredacteur) 043 - 38 85 384

Wendy Degens 043 - 38 85 382

Cleo Freriks 043 - 38 85 386

Yuri Meesen 043 - 38 85 385

Maurice Timmermans 043 - 38 85 381

Redactie-assistent

Marion Janssens 043 - 38 85 390

Aan dit nummer werkten verder mee:

Cato Boeschoten, Wammes Bos, Piet Eichholtz

Fokke Fernhout, Tiffany I. Leung, Hans Philip-

sen, Mark Vluggen

Fotografie

Loraine Bodewes, Joey Roberts

Illustraties/Opmaak/Basisontwerp

Simone Golob, www.sgiv.nl

Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman, Maud

Bovelanders

Druk

Janssen/Pers Gennep

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen zie

www.observantonline.nl/Mededelingen

of www.observantonline.nl/English/

Announcements

Advertenties

Voor regionale en interne adverteerders:

Marion Janssens, 043 - 38 85 390,

marion.janssens@maastrichtuniversity.nl

Voor overige adverteerders:

Bureau Van Vliet, 023 - 57 14 745,

m.dewit@bureauvanvliet.com

Internet: www.bureauvanvliet.com

(Voor Paarltsjes zie info bij Paarltsjes)

Abonnementen

Observant wordt gratis verspreid op de universiteit en op diverse locaties in Maastricht.

Belangstellenden kunnen Observant thuisgestuurd krijgen voor € 37,00 per academisch jaar.

HOP

Observant is aangesloten bij het

Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Voor hetzelfde geld staan de paarltjes
iedere week ook op internet:
www.observantonline.nl

paarltsjes

KANKERONDERZOEK IS KOSTBAAR ZOWEL IN TIJD ALS IN GELD! MOGEN WIJ EEN BEETJE VAN JE TIJD? HELP MEE COLLECTEREN! VAN 4-2 T/M 9-2 P.VANBALLEGOOIE@HFL.NL

Paarltsjes

Per letter, leesteken of spatie een apart hokje gebruiken. Regels volschrijven tot het einde. Voor langere teksten geldt het advertentietarief. Inleveren bij de redactie kan maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 17.00 uur / contant betalen. Bezoekadres: loop de Minderbroedersberg omhoog, vóór de ingang van nummer 4 rechts af en loop het appartementencomplex (rode baksteen) binnen. Volg de bordjes naar de 2e verdieping. Digitaal inleveren kan ook, zie www.observantonline.nl Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paarltsjes verschijnen de donderdag daarop in de krant. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de Paarltsjes en behoudt zich het recht voor om zonder opgave van reden Paarltsjes te weigeren.

_____	€ 3,00
_____	€ 4,00
_____	€ 5,00
_____	€ 6,00
_____	€ 7,00
_____	€ 8,00

Alpe d'HuZes

A LIFE CHANGING EXPERIENCE

Doe mee en schrijf je in: opgevenisgeenoptie.nl

PARTNER VAN

Zo 13 januari | 16:00

INTERVIEW

Jo Ritzen

interviewt politicoloog, bestuurskundige en ex-minister

Uri Rosenthal

'Waarnemer, adviseur, beslisser'.

Uri Rosenthal

WAARNEMER
ADVISEUR
BESLISSER

boekhandel dominicanen

Dominicanerkerkstraat 1 | 6211 CZ Maastricht
www.boekhandeldominicanen.nl

Het nieuwe jaar sportief beginnen?

Hockeyer staat in de omgeving bekend als een gezellige familieclub met veel jeugdleden. Naast de diverse jeugdteams biedt Hockeyer echter ook veteranen hockey aan. Lijkt het je leuk om (weer) te hockejen en heb je geen of weinig ervaring? Dan ben je op dinsdagavond van 20.00 uur tot 21.30 uur van harte welkom bij de Sevens. Gezelligheid en vrijblijvendheid staan hier voorop. Heb je meer ervaring, kom dan meespelen op woensdagavond van 20.45 uur tot 22.00 uur bij de Seven-Ups! Op woensdag trainen ook de senioren die op zondag morgen in wedstrijdverband spelen! Op maandagavond trainen de Slapsticks, deze groep sluit iedere training af met een wedstrijdje. De eerste 100 senior leden die zich aanmelden krijgen een gratis demo hockeystick met dank aan Tempest Sports!

Enthusiast geworden? Schrijf je dan snel in via hockeyer.nl en betaal bijvoorbeeld bij de Sevens slechts € 60,- contributie voor het resterende half jaar (€ 120,- op jaarbasis). Uiteraard zijn de eerste 3 lessen vrijblijvend.

Eerst meer informatie?
Stuur dan een mail naar hockeyer7@hockeyer.nl of bel naar 06 - 16 54 17 17.

De mededelingen van de universiteit, faculteiten, servicecentra en studentenorganisaties zijn te vinden op www.observantonline.nl

The announcements of the university, faculties, service centres and student organisations can be found on www.observantonline.nl

IEDER KIND VERDIENT EEN EERLIJKE KANS

 Save the Children

Save the Children geeft in de hele wereld kinderen een gezonde start, de kans om te leren en we beschermen ze tegen onrecht en gevaar. Wij doen alles wat nodig is om het leven van kinderen - en daarmee de toekomst van onze samenleving - te verbeteren. Niet alleen in geval van nood, maar elke dag weer.

www.savethechildren.nl

agenda academische zittingen Aula Minderbroederberg 4-6

09-01, 14.00 u:	mw. Jans Sophie van Ool, MSc	18-01, 12.00 u:	dhr. Juul J.W. Tegels, MSc
09-01, 16.00 u:	mw. Anne Lisa Bruinen, MSc	18-01, 14.00 u:	mw. Elisa Cirillo, MSc
10-01, 12.00 u:	dhr. ing. Arne van Hunnik	18-01, 16.30 u:	Inauguratie Prof. dr. Andrea Ott
10-01, 14.00 u:	mw. Laura G.J.M. Borghans, MSc	24-01, 10.00 u:	dhr. Mathijs Drummen, MSc
10-01, 16.00 u:	mw. Eveline P.C.J. Janssen, MSc	24-01, 12.00 u:	dhr. Roy P.M.G. Broersma, MSc
11-01, 12.00 u:	mw. Timme M.A.J. van Vuuren, MSc	24-01, 14.00 u:	dhr. Arip Muttaqien, MSc
11-01, 14.00 u:	dhr. Velibor P.J.M. Peters, MSc	29-01, 14.00 u:	mw. Irena Boskovic, Double Doctorate Maastricht University-University of Portsmouth
11-01, 16.30 u:	Inauguratie Prof. dr. Estela Rubio Gozalbo	30-01, 12.00 u:	mw. Tatevik Poghosyan, MSc
16-01, 14.00 u:	mw. drs. Margot M. Koeneman, MSc	30-01, 16.00 u:	mw. Sylvia Roozen, MSc
17-01, 14.00 u:	Mw. Cécile H. Kicken, MSc	31-01, 10.00 u:	mw. Fortuna Casoria, MSc
17-01, 16.00 u:	dhr. drs. Martinus J.P.G. van Eerd, MSc	31-01, 14.00 u:	dhr. Petrus W. Oomen, MSc
18-01, 10.00 u:	dhr. Panagiotis C. Protopapas, MSc	31-01, 16.30 u:	Inauguratie Prof. dr. Teun Dekker

Interne vacatures

- HR-adviseur trainee bij MUO-HRM, 22.8 uur, vacaturenummer: AT2018.207
- Senior HR-adviseur bij MUO-HRM, 38 uur, vacaturenummer: AT2018.212
- Onderzoeksassistent (O&O medewerker) bij De Maastricht Studie/FHML/Interne Geneeskunde/CARIM, 22-38 uur, vacaturenummer: AT2018.257
- Professor Biobased Building Blocks, FSE, 38 hours, AT2018.354
- Editor/Communications adviser with focus on research communications at the Marketing & Communications Office, SBE, 38 hours, vacancy number: AT2018.356
- Assistant Professorship in Macroeconomics/Monetary Economics (tenure track) at the Department of Economics, SBE, 38 hours, vacancy number: AT2018.359
- Tenure Track Assistant Professor Positions in Microeconomics and Public Economics at the SBE, 38 hours, vacancy number: AT2018.360
- PhD candidate in Applied Labour Economics at the Department of Economics, SBE, 38 hours, vacancy number: AT2018.364
- Doctoral researcher (PhD-student) at the Department of Organization & Strategy, SBE, 38 hours, vacancy number: AT2018.365
- Postdoctoral researcher "Working on IGNITE: Design Thinking and Making in the Arts and Sciences" at the FASoS, Department Literature and Arts, 38 hours, vacancy number: AT2018.367
- PhD candidate at University College Maastricht, 38 hours, vacancy number: AT2018.369
- Functioneel beheerder en docentondersteuner Digitale toetsing, UB, 38 uur, vacaturenummer: AT2018.371
- Trainee functioneel (informatie) beheerder, Finance, 38 uur, vacaturenummer: AT2018.372
- Assistant professor in Data Science and Tech Law, FL/FSE, 38 hours, vacancy number: AT2018.373
- Secretaresse/Administratief medewerker, SSC, 19 uur, vacaturenummer: AT2018.374
- PhD-candidate FHML, School for Mental Health and Neuroscience, 36-40 hours, vacancy number: AT2018.375
- Informatiemanager Corporate Information Office, MUO, 38 uur, vacaturenummer: AT2018.377
- HR-assistent bij MUO-HRM, 34.2 uur, vacaturenummer: AT2018.378
- Office/Event manager voor het Universiteitsfonds (UFL) - SWOL bij de afdeling Development & Alumni Relations, MUO, 30.4 uur, vacaturenummer: AT2019.001
- Stagecoördinator (docent-1), Huisartsopleiding Maastricht, FHML, 21.6-24 uur, vacaturenummer: AT2019.002

Voor uitgebreide informatie, raadpleeg de website www.maastrichtuniversity.nl. Klik op de link "Werken bij de UM" en vervolgens op "Vacatures". Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturenummer op brief en envelop (of elektronisch solliciteren via de vacaturewebsite) richten aan de afdeling HRM van de betreffende faculteit of beheerseenheid (Postbus 616, 6200 MD Maastricht).

www.maastrichtuniversity.nl

cato

Bruisend kopje

Het is kerstvakantie. Ik zit aan de keukentafel en til mijn cappuccino voorzichtig naar mijn oor. Even luisteren. Het zachte knappen van de miljoenen melkschuimbubbeltjes doet me denken aan die reclame waarbij elke drie seconden iemand in zijn handen klappt. Iedere klap staat voor één kind dat ergens op de wereld overlijdt, precies op dat moment.

Vakanties vind ik lastig. Vroeger ook al. In de zomer moest ik altijd even bijkomen, overweldigd door de angsten die mijn hoofd binnen knalden wanneer de eerste schoolse dag aanbrak. Opeens was er ruimte om te piekeren: over de sterfelijkheid van mijn ouders, over broze vriendschappen, over de toekomst... Inmiddels ben ik niet zo vaak bang meer (oefening baart gewenning) maar toch: vakantie wakert onrust aan.

Ter afleiding was ik een gisteren dus maar een café binnengelopen en had ik aan de bar een glas wijn besteld. Alleen. Ik voelde me misplaatst tussen alle bruisende bedrijfsuitjes en luidruchtige vriendengroepen, maar besloot te blijven. Voorzichtig opende ik mijn boek en las ik hoe de hoofdpersoon alsmar meer sneetjes in zijn arm maakte, terwijl ik meer en meer verdoofd raakte door de wijn. De paar gedachten die ik had bewogen door mijn hoofd als bloem door een zeef: van een korrelige warboel veranderde alles in een overzichtelijke, gefilterde substantie. Zacht en aangenaam, ook al lag angst nog steeds op de loer.

Maar toen gebeurde het. Zittend aan die bar rukte een gedachte mij opeens uit mijn roes. Wat als dit het meeste geluk was dat ik ooit zou kennen? Wat als vanavond opeens allebei mijn ouders en mijn broertje zouden overlijden, en ik hier tipsy zat te worden met *Een Klein Leven* (het boek)? Wat als ik nooit een baan zou vinden omdat ik als naïeve verwenne twintiger nooit had geleerd om hard te werken voor mijn toekomst? Wat als ik voor altijd alleen bleef? Wat als niemand me begreep? Hulpeloos keek ik de barman aan. "Betalen?" vroeg hij, zonder de storm in mijn hoofd op te merken. Ik betaalde, kalmeerde mezelf, en dook thuis mijn bed in.

En nu zit ik met dat kopje vol luchtbubbels. Ik zet het terug op tafel en hoor niks meer. Gek dat je van hieraf niet kan zien hoeveel er gebeurt in zo'n kop. Gek dat je niet doorhebt hoe het schuim krimpt, hoe de melk afkoelt, hoe de koffie naar de bodem zakt. Gek dat we aan de buitenkant niets kunnen observeren.

Cato Boeschoten

“Je moet een dispuut ook kunnen loslaten als je de burgermaatschappij in gaat”

Praeses Maverick versus Praeses Fyrfad

Philine Wassenaar (20), derdejaars European Law, is voorzitter van D.D. Maverick (Tragos)

Aantal actieve leden: 25

Borrelen: bij Tragos

Betekenis 'Maverick': “Komt uit de film Top Gun, gaat om stoere meiden, tegendraads, niet bang om voor jezelf op te komen.”

Joanne Visscher (21), derdejaars International Track in Medicine, is voorzitter van Fyrfad (volleybal)

Aantal actieve leden: 187

Borrelen: Dikke Dragonder

Betekenis 'Fyrfad': “Betekent ‘aanvallen’ in het oud-Deens, misschien heeft het iets met de Vikingen te maken. Maar in nieuw Deens is het veranderd, het betekent nu theelichtje, haha.”

Maastricht is qua studenten een meidenstad, het is niet anders. Maar dat zelfs het bestuur van de studentenvolleybalvereniging Fyrfad nu uitsluitend uit vrouwen bestaat? Bij volleybal?

Tja, zegt Joanne Visscher, “misschien heerst er toch een beetje het beeld dat het een vrouwensport is. We hebben gewoon veel minder mannen, drie teams tegenover 14 damesteams. Maar een geheel vrouwelijk bestuur, dat is wel voor het eerst in de geschiedenis.”

Misschien moet je de mannen wat meer lokken.

Visscher: “Ja, nou ja, we hebben dus dat geheel vrouwelijk bestuur...”

Wat? Is dat bedoeld om mannen te lokken?

Visscher: “Haha, het speelde wel door ons hoofd dat het zou kunnen helpen.”

Philine Wassenaar relativeert de situatie: elke vereniging in Maastricht heeft moeite om mannen te krijgen. Bij Tragos ligt de verhouding nu ongeveer op 70-30 in het voordeel van de dames. “En wat meespeelt is dat de internationals niet komen. De verenigingen zijn heel Nederlands.”

Visscher: “Bij sportclubs ligt dat anders. Wij hebben juist veel internationals, maar dan nog, ook die zijn met minder mannen. Overigens hebben niet alleen wij dit probleem. Toevallig was ik afgelopen weekend op een landelijk symposium van alle studentenvolleybalclubs en er was er maar eentje die 50-50 haalde, een technische universiteit. Verder was het bij allemaal: meer vrouwen.”

Is het wel een leuk bestuur?

Visscher: “Ja, supergezellig. Als er jongens in zouden zitten had je andere gesprekken. Bij ons gaat het veel over meidendingen.”

Noem eens wat?

“Haha, nou, over jongens bijvoorbeeld. En over make-up, of ondergoed. Maar dat hoeft er niet in hè.”

Wassenaar: “Vergeleken met jullie hebben wij maar een klein bestuur, en of je 180 of 20 leden hebt maakt veel uit. Bij ons ben je voorzitter van je vriendinnen, dat is een andere *vibe*. Soms moet je moeilijke keuzes maken terwijl je toch met iedereen rekening wilt houden. Waarover? We zijn een jong dispuut, bestaan pas vier jaar, en dan moet je regels maken voor van alles en nog wat. Om duidelijkheid te scheppen voor de toekomst. Of je de dispuutskleding kunt doorverkopen aan anderen, het afmelden voor de vaste kroegavond, hoe laat je naar huis mag. Dat is dus half twee 's nachts, maar wie de volgende dag bijvoorbeeld een presentatie heeft kan eerder weg. Een ander issue: hoe lang mogen oud-leden nog in de groepsapp blijven?”

Visscher: “Dat herken ik, ik zit binnen Fyrfad ook in een soort damesdispuut, dan is

iemand jarenlang lid geweest, gaat weg en dan moet ze ook nog uit de groepsapp. Sommigen zijn dan gekwetst.”

Wassenaar: “Je wilt ook niet dat dertigjarigen in de app met achttienjarigen zitten waar ze het dan over de kater na gisteravond hebben, toch? Het klinkt lullig maar je moet een dispuut ook kunnen loslaten als je de burgermaatschappij in gaat. En er is wel een aparte appgroep voor de reünisten.”

Joanne, waar lig jij wakker van als voorzitter?

Visscher: “Nou, wakker liggen is een groot woord, maar wat nu speelt is bijvoorbeeld of we een ledenstop moeten instellen. We zitten in het UM-sportcentrum, de zalencapaciteit is beperkt, we kunnen daar niet verder groeien. Dus we zijn nu al strenger met de lidmaatschap-

pen. Je moet echt student zijn als je lid wilt worden. Als je al afgestudeerd bent en je dan pas meldt, kan dat niet meer.”

Groei, daarvoor zijn zalen in de stad nodig. “Ja, die moeten we dan gaan huren. Dat is duur, terwijl we op dit moment ook een sponsorprobleem hebben. De vorige is opgehouden, we zoeken een nieuwe. Misschien een fysiotherapeut, bij ons zijn altijd heel veel blessures, dus de connectie is er.”

Philine, heb jij iets met sport?

Wassenaar: “Ja, héél veel juist! Op dit moment is het alleen maar de sportschool, maar ik was topsporter, Taekwondo. Ik heb met mijn ouders in Engeland en in Luxemburg gewoond, daar zat ik in de nationale teams; in Luxemburg was ik min of meer het nationale team, haha.”

Je oogt niet direct als een vechtsporter.

“Ik ben als kind begonnen, we woonden in Londen, daar kreeg je het op de basisschool als zelfverdediging. Het lijkt op kickboksen. Ik nam het serieus, toen ik 13 was haalde ik de zwarte band en mocht ik in het Engelse team. Ik heb drie EK's en twee WK's gedaan.

Visscher: “Gaaf zeg. Maar mis je de sport dan niet?”

Wassenaar: “Ja, heel erg. Maar in Maastricht kan het niet, Eindhoven is het dichtste bij. En ik dacht: je moet het meeste halen uit je studententijd, ik doe ook nog andere dingen, zit in de faculteitsraad en in een Tragoscommissie, dus dan maar een tijdje niet.”

Wammes Bos

Foto: Joey Roberts

